

Pocitové mapy

Každý z nás má svoje mesto uložené v subjektívnej mape impresií, ktoré rozhodujú o tom, ako ho vnímame a používame. No ak sa spojí viac podobných názorov, individuálny obraz nadobúda objektívne črty. Aké sú teda naše mestá a ako sa o ne staráme? Kam radi chodíme a ktorým miestam sa radšej vyhýbame? Online projekt «Pocitové mapy» sonduje, aké je slovenské mestské prostredie.

Text: Elena Alexy; Foto: Pocitové mapy, Jaroslav Valko (portrét)

Košické architektonické štúdio Atrium Architekti re- prezentuje rolu architekta v pôvodnom znení tejto profesie, ktorá okrem citu pre tvorbu prostredia vyžaduje aj všestrannosť a spoločenskú angažovanosť. Okrem aktívnej a často oceňovanej architektonickej činnosti je teda na programe dňa tohto ateliéru aj rad ďalších aktivít zameraných na zlepšovanie verejného priestoru a transformáciu vzťahu verejnosti k architektúre a urbanizmu. Všetky nitky však vedú predovšetkým k jednému architektovi – Michalovi Burákovi, s ktorým sme sa porozprávali o internetovom nástroji Pocitové mapy. pocitovemapy.sk

Atrium Architekti je predovšetkým produktívne architektonické štúdio, no v podstate paralelne vyvíjate aktivity, ktoré spadajú do kategórie architektonického aktivizmu. Spomeniem najmä Mestské zásahy, ktoré síce začali v Bratislave, no vy ste ich rozšírili do ďalších slovenských miest. Do akej miery je pre vás ako pre architektov dôležitá takáto forma prepájania architektúry s verejnosťou?

Michal BURÁK: V podstate od roku 2008, odkedy prevádzkujeme portál UzemnePlany.sk, sme si vytýčili cestu určitej formy aktivizmu. Každým rokom na túto aktivitu nabalujeme nové a nové «produkty», ktoré síce zdanlivo nesúvisia, ale keď sa na to pozrieme s odstupom, vidíme v tom jasné vodidlo – snahu priblížiť urbanizmus, architektúru a tému verejných priestorov širokej verejnosti. V roku 2011 sme začali s Mestskými zásahmi v Košiciach a odvtedy sme od interakcie s verejnosťou prakticky závislí.

Participovaný koncept Pocitových máp je v zahraničí známy už dlhšie, u nás je však novinkou. Čím vás oslovil, že ste sa rozhodli preniesť ho a adaptovať na slovenské mestá?

MB: Je to niečo, čo u nás zjavne chýbalo, a ani sme o tom nevedeli. Až nám pripadlo zvláštne, že to na Slovensku doteraz nikto neriešil. V pôvodnom pláne bolo otestovať formu participácie na projekte Manuálu tvorby verejného priestoru pre Prešov. Po spustení projektu v Prešove a pozitívnej odozve verejnosti sme sa prakticky zo dňa na deň rozhodli pre jeho celoslovenskú aplikáciu. Z technického hľadiska sme spočiatku uvažovali nad vytvorením máp vo vlastnej réžii. Hľadali sme inšpirácie v zahraničí, až sme nara-

zili na českého partnera, s ktorým sme sa spojili, a následne už nemalo zmysel koncipovať sólo riešenie, lebo spolu vytvárame Pocitové mapy pre celé Česko-Slovensko.

Podstatou Pocitových máp je zber informácií o mestských verejných priestoroch, a to priamo od obyvateľov prostredníctvom jednoduchého online systému. Aké informácie zbierate a ako ich potom vyhodnocujete?

MB: Zaujímame sa o rôzne témy pocitov; v aktuálnom zbere 2018 sme nastavili štyri okruhy tém – pocit z verejného priestoru, cyklo doprava, zeleň a bezpečnosť. Dáta nazbierané od respondentov systém automaticky vyhodnocuje na základe pentagramov a takzvaných «heatmapy», čo znamená, že ak na rovnaké miesta reagujú rôzni respondenti, systém dané lokality graficky zvýrazňuje. Zber dát prebieha celoročne, snažíme sa podchytiť všetky ročné obdobia a celé spektrum užívateľov mesta, pretože v zime sú iné pocity ako v lete, a napríklad inak vnímajú bezpečnosť aj ženy a muži, inak deti a dospelí.

Nie sú pocity príliš subjektívnym kritériom na posúdenie kvality prostredia?

MB: Áno, sú, práve preto sme sa pustili do ich zbierania. Subjektívny pocit z miesta vo verejnom priestore častokrát lepšie vystihne jeho charakter ako exaktný údaj. Môžeme mať krásne námestie, no niečo v ňom nemusí celkom fungovať, a my sa snažíme zistiť, čo to je.

Osem otázok, ktoré online systém kladie, je adresovaných najmä chodcom a cyklistom, no šofér, ktorý je tiež plnoodnotnou súčasťou diania, a mesto vníma odliš-

